

Futam a rózsákért

A 138. Kentucky Derby

Hansen nem tudta megnyerni a Toyota Blue Grass Stakes-t. A tavalyi év legjobb kétévese szokásához híven gyorsan élel a start után és gyors iramot diktálva megpróbálta leszakítani magáról az üldözőit. 3-4 hosszal vezetett az első kanyar előtt. A kanyar közepétől az üldözőmezőny eleje kezdett felcsúszni a szép szürke Tapit ménre. Az egyenesbe fordulva még mindig megtartott előnyéből 1.5-2 hosszal. Az élmezőny azonban lassan kezdett lemaradni, kivéve Dullahan-t, aki fokozatosan felzárkózott. Az utolsó 200 méter lett nagyon izgalmas. Dullahan nagy lendülettel megtámadta Hansen-t, könnyen átszaladt az elfáradó favoriton és biztosan nyert. A szép sárga csődör ezzel a Kentucky Derby egyik nagy esélyese lett, nem mellékesen begyűjtötte az első helyért járó 600 ezer dolláros pénzgyerményt is, nagy örömet szerezve a tulajdonosnak és a szakmai stábnak. A Dale Romans által trenírozott lónak kitűnő a származása is. A vér nem válik vízzé közmondás igazán találó Dullahan pedigéjét és teljesítményét nézve. Anyja Mining My Own adta Birdstone után a 2009-es KY Derby-nyerő Mine That Bird-ot. A szakértő közönség izgatottan értékelte a verseny lefolyását és a nyerő stílusa alapján azt is el lehetett képzelni, hogy Dullahan anyai feltestvére örökébe tud lépni. A kérdés már csak az maradt, hogy a gyors Polytrack (szintetikus) borítású pálya talaja után, hogy fog tetszeni a Churchill Downs homokja az Even The Score ménnek. A Derby-láz napról napra fokozódott. Egymás után futották a különböző államokban a Derby-ket, ahonnan újabb és újabb KY Derby aspiránsok tüntek fel. Lefutották az egyik legnagyobb Derby-előkészítő versenyt, a Wood Memorial-t is. Kezdett összeállni a Derby 20 fős mezőnye. Két héttel a Derby előtt már körvonalazódott az esélyesek szűkebb köre. Az elért eredmények, a látott stílus, a lefutási idők és távok, a származások, a trénerek, zsokéék és a pályaborítások ismerete alapján lassan kialakultak az esélyszámok (odds-ok). Az írott és elektronikus sajtó egyre nagyobb terjedelemben foglalkozott a Derby-vel. A Derby-láz "Derby-örülete" fokozódott. Élmény volt hallgatni és nézni ezt a nyüzsgést, izgalmas várakozást.

A Derby-nap előtti napon futották le a Kentucky Oaks-t („Futam a lilimokért”). A győzelemért hatalmas küzdelem folyt Believe You Can és Broadway's Alibi között. Az utolsó 100 m-en a két ló fej-fej mellett haladt. A zsokéék és lovak mindent beleadtak. Elképesztő harcot folytattak. A végén stílusosan egy hölgy lovas sikerét hozta a verseny. Rosie Napravnik az első női lovas, aki meg tudta nyerni a Kentucky Oaks-t. Egyébként tavaly Pants On Fire nyergében Rosie nyerte a Louisiana Derby-t. Lovaglása alapján még valószínű sokat fogunk hallani róla. Az Oaks legnagyobb esélyese Grace Hall a harmadik helyre érkezett be.

A nyerő Believe You Can apja Proud Citizen, anyja El Fasto (ap.: El Prado). A szép sötétpej kanca eddig 8-szor futott, 5-ször nyert és 495 284 USD-t keresett. Ehhez a mostani győzelmével még 564 200 USD-t tett hozzá. Szép karrier. Tenyésztője és tulajdonosa a Kentucky illetőségű Brereton C. Jones, tréner pedig J. Larry Jones.

Másnap szombaton, május 5-én eljött a várva várt nap, a Kentucky Derby napja. „Futam a rózsákért”. Aki pedig valamit is látni akar a helyszínen a versenyből, az vagy mélyen a zsebébe nyúl, vagy bizony már hajnalban (nem elírás!) kimegy a helyszínre és letáborozik a kiszemelt helyen és egész nap el sem mozdulhat onnan, mert azonnal más foglalja el a helyét. Az idén rekordot döntött a nézőszám. Hivatalos adatok szerint 165 307 ember volt kíváncsi a Kentucky Derby-re a helyszínen. A több tíz millió ember pedig a különböző TV csatornákon követhette nyomon az eseményeket. Mert esemény az volt bőven. Az egész napos közvetítés során megmutatták a versenylovak megérkezését a pályára és a reggeli munkákat. Közbe rengeteg szakértőt és bennfentest szólaltattak meg. Minden érdekelte a riportereket, ami a lovakkal és a Derby-vel kapcsolatban felmerülhet. Természetesen minden tréner, zsokéék, tulajdonos bemutatott, megkérdezték őket, hogy milyen állapotban van a lovak, mit várnak a versenytől. „Természetesen” az összes érdekelt személy csak pozitívan nyilatkozott. A lovak top-formát mutatnak, soha ilyen jól még nem dogoztak, a cél a Derby megnyerése - válaszolták.

Nem hagyták ki a régebbi Derby-k bemutatását és értékelését sem. Közben, ahogy tellett az idő és elkezdődtek a versenyek, azokkal is behatóan foglalkoztak. Egy ilyen versenynapot nem hagyhattak ki a hírességek sem. Egyre több és több vezető politikus, színész, sportoló, rádiós és televíziós személyiség tűnt fel, és lett megszólítva. Mindenkinek volt kedvence és tipp is akadt bőven. A versenyek közben „ménesi életképek” filmeket mutattak be a versenylovak korábbi otthonáról, majd minden egyes telivérnek láthattuk csikókorai és jelenlegi fényképét. Alaposan felkészültek mindegyik telivérből. Folyamatosan mutattak az aktuális odds-okat. A fogadóirodák a felkészítő versenyek eredményei alapján április 25-én kiadtak egy táblázatot, amelyben leírták a résztvevő lovak versenyeredményeit, Beyer-számát (képességszám), valamint az esélyszámokat. Ennek alapján a legesélyesebb ló az Arkansas Derby (Gr.I) 10 hosszúságú nyerője Bodemeister volt. Az oddsa 4-1, Beyer száma 108 volt. A Wood Memorial (Gr.I) győztese Gemologist 5-1-en állt, Beyer száma 98, a Santa Anita Derby (Gr.I) nyerő I'll Have Another oddsa 6-1, Beyer száma 94, a Florida Derby (Gr.I) harmadik helyezettje Union Rags 7-1, Beyer száma 93, a Blue Grass Stakes (Gr.I) nyerő Dullahan 12-1, Beyer száma 98 volt.

Az esélyszámok időről időre változtak. A verseny előtt közvetlenül Bodemeister és Union Rags volt a fogadók kedvence. Volt egy számomra érdekes ló, a Trinniberg. Ez a ló idén kétszer futott és mindkét alkalommal nyert is egy Gr. II. és egy Gr. III-as versenyben, de még életében nem futott 1400 m-nél hosszabb távon. A rendkívül gyors ló Beyer száma 99 volt. A fogadók sem hittek benne, mert a végső oddsa 39-1 lett. Furcsa menedzselés.

A televízióban közben animációs filmen a szakértők elképzelése szerint lejátszották a Derby futamát. Ki hol fog helyezkedni, hogy fog futni, hol fog kiesni esetleg a versenyből. Nagyon látványos volt. Majd még egy érdekesség. Két korábbi híres lovas, Gary Stevens és Jerry Bailey végigsétált a pályán és lejátszották, hogy a két legnagyobb esélyes egymáshoz képest a pálya különböző szakaszán hogyan fog helyezkedni. Egyikük Bodemeister-t, másikuk Union Rags-et szimbolizálta. Ezután pedig sor került az NBC által szervezett, „Álom fogadás” című játék nyertesének bemutatására. Egy bőröndöt hoztak be, amelyben százezer dollár volt. Ezt az összeget a szerencsés játékos egy lóra tette fel a Derby-ben.

Fogadók a helyükre! Hamarosan kezdődik a verseny! A himnusz eléneklése után a lovak felvonultak a parádéra. A 165 ezer főnyi közönség pedig eközben a Kentucky Derby tradicionális dalát, a My Old Kentucky Home-ot énekelte. A 20 induló, a pónik és a startszemélyzet segítségével elfoglalták starthelyeiket. Start! Az előzetes elképzeléseknek megfelelően Bodemeister vállalta a vezetést, elkepezte iramban. A rendkívül gyors, de a 9-es starthelyről induló Trinniberg sem tudta megelőzni és így beült mögé másodikként. Hansen nagy nehézségek árán tudott a 14-es startboxból indulva a harmadik helyre feljönni. A vezető kettős nem lassított és 6-8 hosszal járt a mezőny előtt, amely az „őrült” iram miatt teljesen széthúzódott. Az első 400 m ideje 22.32 mp, a 800 m pedig 45.39 mp volt. Union Rags a start pillanatában szinte minden esélyét elveszítette, mivel a mellette levő két ló összezárt előtte és majdnem felbukott. Bodemeister nem lankadt és kb. 1200 m-nél Trinniberg már nem tudott lépést tartani vele.

Hansen mögé pedig szépen megérkezett Creative Cause és Dullahan. Az egyenesbe érkeve Bodemeister előnye lassan fogyni kezdett. Hansen visszaesett és kívülről megérkezett óriási speeddel I'll Have Another és megindult utána Dullahan is. Az utolsó 100 m-en már látszott, hogy Bodemeister saját iramának áldozata lesz, és nem bírja a végét. A teljesen elfáradt mént I'll Have Another lehajrázta és biztosan, 1.5 hosszal megverte. A végére nagyon belelendült Dullahan nyakhosszas harmadik lett.

Óriási ünnepség kerekedett. A verseny értékéhez méltó ceremónia keretén belül adták át a tiszteletdíjakat, és a versenyt jelképező rózsatakarót ráhelyezték az épp a hallhatatlanság felé szárnyaló I'll Have Another-re. Fiatal, mindössze 25 éves mexikói lovasa, Mario Gutierrez könnyeivel küszködve nyilatkozott és fogadta a gratulációkat. Ő életében először lovagolt a Kentucky Derby-ben. Jó kezdés!

A nyerő apjának Flower Alley-nek ez a második hároméves évjárata. O maga is kitűnő versenyló volt. Megnyerte többek között a Travers Stakes-t (Gr.I), össznyereménye: \$2,533,910 volt. I'll Have Another anyja Arch's Gal Edith, egy versenyt futott, amit meg is nyert. A Derby-nyerőt yearling korában 11,000 dollárért vásárolta meg

egy lókereskedő a Keeneland September Sale-en, majd kétévesen, Ocalaban az OBS Spring April Sale-en 35,000 dollárért adta el jelenlegi tulajdonosának. A csikó a breezing show-n a 200 m-t 10.4 mp alatt futotta le. A nevére pedig úgy kaptak, hogy a vételt követő party-n nagyon finom süteményt szolgáltak fel és a gazdának nagyon ízlett. És kért egy másikat is. „I'll Have Another..”

Néhány hivatalos adatot még megosztanék mindenkivel.

A 13 futamos versenynapon az összforgalom: **187,000,000 USD** (rekord). A Kentucky Derby futamára feltett összeg: **133,100,000 USD** (rekord). Az előző rekord 2006-ban 118,4 millió dollár volt. Az alaptét a legtöbb fogadási formában \$2. A pálya nyeresége 8.3M dollár volt, amely összeget a későbbi versenyek díjazására fordítják. Kentucky állam adóbevétele 1M USD volt ezen a versenynapon. Egyébként a legfrissebb hír, hogy I'll Have Another hétfőn 13 óra 19 perckor elhagyta a Churchill Downs-t, és elrepítették a Maryland-ben lévő Pimlico versenypályára, a Preakness Stakes helyszínére.

Soltész András

Fotók: Seipert Judit és Szlávik Tibor

A Kentucky Derby Presented by Yum! Brands (Gr. I) első három helyezettje:

I. I'll Have Another 3sm (Flower Alley - Arch's Gal Edith by Arch) \$1,459,600.

(Tulajdonos: Reddam Racing LLC, tenyésztő: Harvey Clarke, idomár: Doug F. O'Neill, lovas: Mario Gutierrez)

II. Bodemeister 3pm (Empire Maker - Untouched Talent, by Storm Cat) \$400,000

III. Dullahan 3sm (Even the Score - Mining My Own, by Smart Strike) \$200,000

Táv: 1 és 1/4 mérföld (kb. 2000m), lefutási idő: 2.01.83

A pálya talaja: dirt (homok), minősége: fast (gyors)